

ความหลากหลายของพรรณไม้ดอกในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์
A DIVERSITY OF THE FLOWERING PLANTS IN RAMKHAMHAENG UNIVERSITY,
SURIN REGIONAL CAMPUS IN HONOUR OF HIS MAJESTY THE KING, SURIN PROVINCE

โสภณ บุญมีวิเศษ*, ศุภโชคิ เตชะราช, ประสิทธิ์ บุญไทย, พัชราวดี วัฒนวิทย์กิจ และลัดดา โสมรักษ์
Sophon Boonmewisate*, Supachote Decharach,
Prasit Boonthai, Patcharawadee Watanawigkit and Ladda Somruk

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ 10240
Department of Biology, Faculty of Science, Ramkhamhaeng University, Bangkapi, Bangkok, 10240

บทคัดย่อ

การสำรวจพรรณไม้ดอกในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์ โดยทำการเก็บตัวอย่าง และศึกษาทางสัณฐานวิทยา ลักษณะวิสัย นิเวศวิทยา ในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์ และพื้นที่ในรัศมี 50 กิโลเมตร ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2557 ทำการเก็บตัวอย่างพรรณไม้ดอกทุกชนิดที่พบ จัดทำรูปวิธานในการจำแนกชนิด และจัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้งเก็บในพิพิธภัณฑ์พืช ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการสำรวจและศึกษาพรรณไม้ดอก สามารถเก็บตัวอย่างพรรณไม้ได้ 407 ตัวอย่าง ระบุชนิดได้ 57 วงศ์ 87 สกุล 185 ชนิดและไม่สามารถระบุชนิดได้ 15 ชนิด พบพรรณไม้หายาก 2 ชนิดคือ ธนนไชย และสร้อยจันทร์

Abstract

The flowering plants diversity in Ramkhamhaeng University, Regional Campus in Honour of His Majesty the King, Surin Province, was studied, focusing on morphological characters, ecology and habits in order to produce taxonomic keys. The study was conducted by surveying and collecting plants from various vegetation types in the university and 50 km surrounding the university during October, 2013 to September, 2014. Photographs including morphological and ecological data were recorded for each plant species. Plants species sampling have 407 sampling can compressing 57 family, 87 genera, 185 species, 15 unidentified were found. Two rare species, *Buchannania siamensis* Miq. and *Burmannia coelestis* D. Don, were found.

คำสำคัญ: ความหลากหลาย, พรรณไม้ดอก, มหาวิทยาลัยรามคำแหงสุรินทร์

Keyword: diversity, flowering plants, Ramkhamhaeng University, Surin Province

*ติดต่อนักวิจัย: โสภณ บุญมีวิเศษ (อีเมลล์ sophon@ru.ac.th)

*Corresponding author: Sophon Boonmewisate (Email: sophon@ru.ac.th)

บทนำ

พืชดอกเป็นพืชที่มีส่วนของดอกที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์แบบใช้เพศโดยมีผลหุ้มเมล็ด เมล็ดจะงอกเพื่อดำรงเผ่าพันธุ์และกระจายพันธุ์ตามสภาพภูมิศาสตร์ของ

โลก ในปัจจุบันพืชดอกมีจำนวนมากที่สุดประมาณ 250,000 ชนิด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538) โดยลักษณะทางภูมิศาสตร์แตกต่างกันไปซึ่งกระจายตัวอยู่ทั้งบนบก

และในแหล่งน้ำในสภาพนิเวศวิทยาต่างๆ ในการศึกษาความหลากหลายของพรรณไม้ดอกมีการศึกษาในระดับวงศ์ (family) ระดับสกุล (genera) ในขอบเขตพื้นที่หรือตามสภาพนิเวศวิทยา ซึ่งผลการศึกษาจะทำให้ทราบจำนวนชนิด และสภาพนิเวศวิทยาที่เป็นอยู่ตามระยะเวลาต่างๆ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงจากผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมในด้านปัจจัยต่างๆ

จังหวัดสุรินทร์ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย มีสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นที่ราบสูง อยู่ในเขตภูมิศาสตร์อินโดจีน มีปริมาณน้ำฝนในปี พ.ศ. 2552 เฉลี่ย 1,534.8 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 72 มีเนื้อที่ป่าไม้ 93,425 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่ร้อยละ 11.5 ของพื้นที่จังหวัด (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2553) มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ทั้งหมด 427 ไร่ และมีมติที่ประชุม อบต. ท่าสว่าง ให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้ประโยชน์ 100 ไร่ บางพื้นที่มีสภาพพื้นที่เป็นป่าบึงน้ำจืด (Fresh water swamp forest) ในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังในที่ลุ่มบางส่วนของพื้นที่และใกล้กับแม่น้ำชี ซึ่งพืชพรรณต่างๆ จะมีลักษณะคล้ายป่าบึงน้ำจืด (ธวัชชัย, 2549) พืชราภรณ์ และคณะ (2556) ได้ศึกษาความหลากหลายชนิดของพืชสมุนไพรในพื้นที่ป่าวัดนิมิต จ.สุรินทร์ พบพืชจำนวน 23 วงศ์ 24 ชนิด เช่น ลำดวน, กรวยป่า, มะปอก, มะหาด เป็นต้น

ในการศึกษาความหลากหลายของพืชดอกเพื่อรวบรวมรายชื่อพรรณไม้ ในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์ เป็นการจำแนกชื่อวงศ์ และชื่อวิทยาศาสตร์ บันทึกสภาพนิเวศวิทยา และค้นหาข้อมูลการใช้ประโยชน์ พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างนำมาจัดทำเป็นพรรณไม้แห้ง จัดเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์พืช ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษา

1. แต่ละพื้นที่ศึกษา จะสำรวจและเก็บตัวอย่างพืชมีดอกตามเส้นทางการสำรวจ (line transect) ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมพรรณพืชดอกในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์ และพื้นที่โดยรอบในรัศมี 50 กิโลเมตร จัดทำรูปวิธานในระดับชนิด และทราบข้อมูลเกี่ยวกับนิเวศวิทยา และการกระจายพันธุ์ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช รวมทั้งเพื่อจัดทำศูนย์การเรียนรู้ของท้องถิ่น เพื่อสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นเห็นความสำคัญของพรรณพืชดอก อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

ขอบเขตและพื้นที่การศึกษา

การศึกษาคความหลากหลายของพืชดอกในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์ และในพื้นที่รอบมหาวิทยาลัย ในรัศมี 50 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอห้วยเสนง และอำเภอปราสาท ทำการศึกษาในระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2557 ทั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่ศึกษา เป็น 3 พื้นที่ ดังนี้

1. พื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งอยู่ที่ละติจูด 14° 54' 50" เหนือ ลองติจูด 103° 27' 30" ตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 427 ไร่ และมีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 150 เมตร
2. พื้นที่ป่าชุมชนตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่ที่ละติจูด 14° 55' 39" เหนือ ลองติจูด 103° 27' 43" ตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 350 ไร่ และมีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 150 เมตร
3. พื้นที่ป่าชุมชนบ้านขนาดปลิง พื้นที่อำเภอห้วยเสนง และบางส่วนของอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่ที่ละติจูด 14° 72' 71" เหนือ ลองติจูด 103° 42' 35" ตะวันออกมีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 165 เมตร ลักษณะพื้นที่เป็นป่าชุมชน บนพื้นราบ มีพื้นที่ประมาณ 350 ไร่

2. ถ่ายภาพลักษณะวิสัยบันทึกข้อมูลทางนิเวศวิทยา และนำตัวอย่างที่ได้จากการสำรวจมาศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาโดยละเอียดเพื่อระบุชื่อวงศ์ ชื่อสกุล และ

วิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องโดยเปรียบเทียบตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งจากหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (BKF) และหนังสือชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย เต็ม สมิตินันทน์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2557 พร้อมจัดทำ

ตัวอย่างพืชอัดแห้ง (herbarium specimens) เพื่อเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์พืช ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษา

จากการศึกษาสามารถเก็บตัวอย่างพืชดอกในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์และพื้นที่ในรัศมีโดยรอบ 50 กิโลเมตร ได้เก็บรวบรวมพรรณพืชดอกได้ทั้งหมด 57 วงศ์ 87 สกุล

185 ชนิด (จากตาราง) และไม่สามารถระบุชนิดได้ จำนวน 15 ชนิด ตัวอย่างชนิดพืชที่ระบุชนิดได้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ภาพที่ 1 แผนที่พื้นที่ทำการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาความหลากหลายของพืชมีดอกในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์พบพรรณพืชดอก 57 วงศ์ 87 สกุล 185 ชนิด ลักษณะสภาพของสังคมป่าผลัดใบ ในจำนวนนี้มีพืชหายากของประเทศไทยได้แก่ หนนไชย (*Buchanania siamensis* Miq.) (ภาพที่ 6) และ สร้อยจันทร์ (*Burmannia coelestis* D. Don) (www.rspg.or.th) พืชหลายชนิดมีความสำคัญต่อชุมชนในด้าน การสร้างบ้านเรือน เช่น เต็ง ไม้แดง ประดู่ป่า นอกจากนี้ ยังพบพืชที่มีความสำคัญทางด้านสมุนไพร เช่น กำแพงเจ็ดชั้น (*Salacia chinensis* L.) พืชที่มีความสำคัญต่อการศึกษาด้านพันธุศาสตร์ ได้แก่ ดอกตี่ (*Gloriosa superba* L.) (ภาพที่ 7) นอกจากนี้ยังมีพืชที่มีแนวโน้มหายาก และใกล้สูญพันธุ์ เนื่องจากระบบนิเวศถูกทำลายโดยการนำสัตว์เข้ามาเลี้ยง

ในพื้นที่เช่น กระจุดดอกขาว (*Eriocaulon heterolepis* Steud.) (ภาพที่ 10) จอกบ้วย (*Drosera burmannii* Vahl) (ภาพที่ 8) และหล้าน้ำค้าง (*Drosera indica* L.) (ภาพที่ 9) เป็นต้น

วิจารณ์ผลการศึกษา

สภาพพื้นที่ป่าที่ทำการศึกษา เป็นป่าดิบแล้ง มีที่ลุ่มน้ำขังเป็นจุดๆ เป็นสังคมป่าที่เจริญหลังจากมีการแผ้วถางจนเป็นป่าเสื่อมโทรม (secondary succession) พืชที่พบส่วนใหญ่เป็นกล้าไม้ และไม้ที่กำลังเจริญเติบโต สังคมพืชในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุรินทร์ จากสภาพเดิมที่เป็นป่าเสื่อมโทรม ใช้เป็นพื้นที่เลี้ยงสัตว์ของชุมชนในพื้นที่ตำบลท่าสว่าง เมื่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ตั้งสาขาวิทยา

บริการแห่งนี้ (ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2549) มหาวิทยาลัยได้แบ่งพื้นที่ส่วนหนึ่งให้เป็นป่าธรรมชาติ ดังนั้น จากพื้นที่ที่เป็นป่าเสื่อมโทรม ปัจจุบันป่ามีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก (ภาพที่ 2) ส่วนป่าในพื้นที่ตำบลท่าสว่างอีกจุดหนึ่งซึ่งอยู่ห่างจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปทางทิศตะวันออกเฉียงประมาณ 6 กิโลเมตร สังคมพืชเป็นป่าเต็งรังที่มีสภาพป่ากำลังเจริญเติบโต ต้นไม้ใหญ่มีไม่มาก (ภาพที่ 3) เพราะเป็นสังคมป่าที่ชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากป่า โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่างคอยควบคุมการใช้ประโยชน์จากป่าแห่งนี้

พื้นที่ป่าที่ทำการศึกษาก็จุดหนึ่งคือพื้นที่ป่าชุมชนบ้านขนาดปลิง ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท และพื้นที่บางส่วนของอำเภอห้วยเสนง ลักษณะเป็นป่าเต็งรัง มี

คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สังคมพืชคล้ายกับป่าชุมชนของตำบลท่าสว่าง และมีการใช้ประโยชน์จากป่า โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลเชื้อเพลิงควบคุมการใช้ประโยชน์ส่วนพื้นที่อำเภอห้วยเสนง แม้จะเป็นพื้นที่ในรัศมี 50 กิโลเมตร แต่ไม่มีพื้นที่ป่าธรรมชาติให้ศึกษา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ นอกจากจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ นิเวศวิทยา และการกระจายพันธุ์ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช สร้างศูนย์การศึกษาธรรมชาติแก่นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เป็นการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนและประชาชนได้สำนึกรักและหวงแหนทรัพยากรของชาติต่อไป

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างชนิดพืชบางชนิดที่สำรวจพบ จำแนกตามวงศ์ ชื่อท้องถิ่น ชื่อวิทยาศาสตร์ และลักษณะวิสัย

ชื่อวงศ์ และจำนวน	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ลักษณะวิสัย
1. Acanthaceae พบ 4 ชนิด เช่น	สังกรณี	<i>Barleria strigosa</i> Willd	US
	ต้อยติ่ง	<i>Ruellia tuberosa</i> L.	H
2. Amaranthaceae พบ 1 ชนิด	พังกา	<i>Achryanthes aspera</i> L.	H
3. Anacardiaceae พบ 5 ชนิด เช่น	กุ่ม	<i>Lannea coromandelica</i> Merr.	T
	ธนนไชย	<i>Buchanania siamensis</i> Miq.	T
4. Annonaceae พบ 5 ชนิด เช่น	โปรงกิว	<i>Dasymaschalon lomentaceum</i> Finet & Gagnep.	S
	นมแมวป่า	<i>Uvaria cherrevensis</i> L. L. Zhou. Y. C. F. Su & R. M. K. Saunders	C
	ลำควน	<i>Melodorum fruticosum</i> Lour.	S
	กล้วยน้อย	<i>Xylopia vielana</i> Pierre	T
5. Apocynaceae พบ 5 ชนิด เช่น	เครือนางนวล	<i>Aganosmacymosa</i> (Roxb.) G.Don	C
	พุดทุ่ง	<i>Holarrhena curtisii</i> King & Gamble	S
	ครามเถา	<i>Marsdenia tinctoria</i> R.Br.	C
	เถาประสังข์	<i>Streptocaulon juvenas</i> (Lour.) Merr.	C
6. Araceae พบ 2 ชนิด	บุกน้อย	<i>Amorphophallus pygmaeus</i> Hett.	H
	บอนเต่า	<i>Hapaline benthamiana</i> Schott	H
7. Asteraceae พบ 3 ชนิด เช่น	หางปลาช่อน	<i>Emilia sonchifolia</i> (L.) DC. ex Wight	H
8. Bignoniaceae พบ 3 ชนิด เช่น	ปี่	<i>Millingtonia hortensis</i> L.f.	T

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างชนิดพืชบางชนิดที่สำรวจพบ จำแนกตามวงศ์ ชื่อท้องถิ่น ชื่อวิทยาศาสตร์ และลักษณะวิสัย

ชื่อวงศ์ และจำนวน	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ลักษณะวิสัย
	ปีปทอง	<i>Radermachera hainanensis</i> Merr.	T
9. Burmanniaceae พว 1 ชนิด	สร้อยจันทร์	<i>Burmannia coelestis</i> D. Don	SapH
10. Burseraceae พว 1 ชนิด	มะกอกเกลื้อน	<i>Canarium subulatum</i> Guill.	T
11. Cannabaceae พว 1 ชนิด	พังกาใหญ่	<i>Trema orientalis</i> (L.) Blume	ST
12. Capparaceae พว 3 ชนิด เช่น	ชิงชี่	<i>Capparis micracantha</i> DC.	S/ST
	พุงแก	<i>Capparis siamensis</i> Kurz	ST
13. Celastraceae พว 1 ชนิด	กำแพงเจ็ดชั้น	<i>Salacia chinensis</i> L.	ScanS
14. Colchicaceae พว 1 ชนิด	ดองดึง	<i>Gloriosa superba</i> L.	HC
15. Connaraceae พว 2 ชนิด	คำรอก	<i>Ellipanthus tomentosus</i> Kurz	ST
	ถอบแถบเครือ	<i>Connarus semidecandrus</i> Jack	C
16. Convolvulaceae พว 2 ชนิด	หุน	<i>Argyreia osyrensis</i> (Roth) Choisy	ScanS/C
	ใบตอก้าน	<i>Evolvulus alsinoides</i> L.	H
17. Combretaceae พว 2 ชนิด	ขมิ้นเครือ	<i>Combretum acuminatum</i> Roxb.	C
	สกุณี	<i>Terminalia calamansanay</i> (Blanco) Rolfe	T
18. Chrysobalanaceae พว 1 ชนิด	มะพอก	<i>Parinari anamensis</i> Hance	T
19. Hypericaceae พว 3 ชนิด เช่น	ตัวเกลี้ยง	<i>Cratoxylum cochinchinense</i> (Lour.) Blume	T
	ตัวขาว	<i>Cratoxylum formosum</i> Benth. & Hook. f. ex. Dryer subsp. <i>formosum</i>	T
20. Dilleniaceae พว 2 ชนิด	เถอรคนธ์	<i>Tetracera indica</i> (Christm. & Panz.) Merr.	C
	सानใหญ่	<i>Dillenia obovata</i> (Blume) Hoogland	T
21. Dipterocarpaceae พว 4 ชนิดเช่น	เหียง	<i>Dipterocarpus obtusifolius</i> Teijsm. ex Miq.	T
	เต็ง	<i>Shorea obtusa</i> Wall. ex Blume	T
	พะยอม	<i>Shorea roxburghii</i> G. Don	T
22. Droseraceae พว 2 ชนิด	จอกบ่วง	<i>Drosera burmannii</i> Vahl	InH
	หญ้าน้ำค้าง	<i>Drosera indica</i> L.	InH
23. Ebenaceae พว 1 ชนิด	มะเกลือ	<i>Diospyros mollis</i> Griff.	T
24. Eriocaulaceae พว 1 ชนิด	กระดุมดอกขาว	<i>Eriocaulon heterolepis</i> Steud. (เล่มใหญ่)	H
25. Erythroxylaceae พว 1 ชนิด	ไทรทอง	<i>Erythroxylum cuneatum</i> (Miq.) Kurz	ST
26. Escalloniaceae พว 1 ชนิด	เหมือดโลด	<i>Polyosma integrifolia</i> Blume	T
27. Euphorbiaceae พว 10 ชนิดเช่น	ขันทองพญาบาท	<i>Suregada multiflora</i> (A. Juss.) Baill.	S/T
	โลดทะนง	<i>Trigonostemon reidioides</i> (Kurz) Craib	S
28. Lamiaceae พว 3 ชนิด เช่น	ช้องแมว	<i>Gmelina philippensis</i> Cham.	C
	กาสามปึก	<i>Vitex peduncularis</i> Wall. ex Schauer	T
29. Lauraceae พว 1 ชนิด	หมีเหม็น	<i>Litsea glutinosa</i> (Lour.) C.B. Rob.	T
30. Leguminosae-Caesalpinioideae พว 12 ชนิด เช่น	พันชาด	<i>Erythrophelum succirubrum</i> Gagnep.	T
	มะค้ำแต่	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. ex. Miq. var. <i>siamensis</i>	T
31. Leguminosae-Mimosoideae พว 12 ชนิด เช่น	กระถินณรงค์	<i>Acacia auriculaeformis</i> A. Cunn. ex Benth	T
	แดง	<i>Xylia xylocarpa</i> (Roxb.) W. Theob. var.	T

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างชนิดพืชบางชนิดที่สำรวจพบ จำแนกตามวงศ์ ชื่อท้องถิ่น ชื่อวิทยาศาสตร์ และลักษณะวิสัย

ชื่อวงศ์ และจำนวน	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ลักษณะวิสัย
		<i>xylocarpa</i>	
32. Leguminosae-Papilionoideae	มะกล่ำตาหนู	<i>Abrus precatorius</i> L.	T
พบ 35 ชนิด เช่น	กระเพาะผี	<i>Crotalaria verrucosa</i> L.	H
	พะยุง	<i>Dalbergia cochinchinensis</i> Pierre	T
	ชะคราม	<i>Indigofera galeoides</i> DC.	S
	กระพี้จั่น	<i>Millettia brandisiana</i> Kurz	T
	เถาพันซ้าย	<i>Spatholobus parviflorus</i> (Roxb. ex DC.) Kuntze	C
33. Loganiaceae พบ 1 ชนิด	แสลงใจ	<i>Strychnos nux-vomica</i> L.	ST
34. Lythraceae พบ 1 ชนิด	ตะแบกนา	<i>Lagerstroemia floribunda</i> Jack var. <i>floribunda</i>	T
35. Malvaceae พบ 7 ชนิด เช่น	จิวป่าดอกแดง	<i>Bombax insigne</i> Wall.	T
	ปอหุยมยุ	<i>Triumfetta polisa</i> Roth	H
	ซีโครอก	<i>Urena lobata</i> L.	US
36. Melastomaceae พบ 3 ชนิดเช่น	พลองเหมือด	<i>Memecylon edule</i> Roxb.	S/ST
	พลองกินลูก	<i>Memecylon ovatum</i> Sm.	S/T
37. Meliaceae พบ 2 ชนิด	สะเดาไทย	<i>Azadirachta indica</i> A. Juss. var. <i>siamensis</i> Valetou	T
	เลี่ยน	<i>Melia azedarach</i> L.	ST/T
38. Menispermaceae พบ 2 ชนิดเช่น	เถาย่านาง	<i>Tiliacora triandra</i> (Colebr.) Diels	C
39. Moraceae พบ 1 ชนิด	โพขนิก	<i>Ficus rumphii</i> Blume	T
40. Muntingiaceae พบ 1 ชนิด	ตะขบฝรั่ง	<i>Muntingia calabura</i> L.	ST
41. Ochnaceae พบ 1 ชนิด	ข้างน้ำว	<i>Ochna integerrima</i> (Lour.) Merr.	S/ST
36. Melastomaceae พบ 3 ชนิดเช่น	พลองเหมือด	<i>Memecylon edule</i> Roxb.	S/ST
42. Olacaceae พบ 1 ชนิด	น้ำใจใคร่	<i>Olax psittacorum</i> (Lam.) Vahl	C
43. Orobanchaceae พบ 1 ชนิด	ดอกดินแดง	<i>Aeginetia indica</i> L.	PaH
44. Passifloraceae พบ 2 ชนิด	กระทกรก	<i>Passiflora foetida</i> L.	C
	เสาวรส	<i>Passiflora laurifolia</i> L.	C
45. Plantaginaceae พบ 1 ชนิด	กรตน้ำ	<i>Scoparia dulcis</i> L.	H
46. Rhamnaceae พบ 4 ชนิด เช่น	ตะครอง	<i>Ziziphus cambodiana</i> Pierre	ST
	หนามเล็บแมว	<i>Ziziphus oenoplia</i> Mill. var. <i>brunoniana</i> Tardieu	C
47. Rubiaceae พบ 7 ชนิด เช่น	หนามแท่ง	<i>Catunaregam spathulifolia</i> Tirveng.	S/ST
	มะเค็ด	<i>Catunaregam tomentosa</i> (Blume ex DC.) Tirveng.	S/ST
48. Rutaceae พบ 1 ชนิด	กระอ่วม	<i>Acronychia pedunculata</i> (L.) Miq.	S/ST
49. Salicaceae พบ 1 ชนิด	ตะขบป่า	<i>Flacourtia indica</i> (Burm. f.) Merr.	ST
50. Sapindaceae พบ 1 ชนิด	ตะคร้อ	<i>Schleichera oleosa</i> (Lour.) Merr.	T
51. Sapotaceae พบ 1 ชนิด	พิกุล	<i>Mimusops elengi</i> L.	T

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างชนิดพืชบางชนิดที่สำรวจพบ จำแนกตามวงศ์ ชื่อท้องถิ่น ชื่อวิทยาศาสตร์ และลักษณะวิสัย

ชื่อวงศ์ และจำนวน	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	ลักษณะวิสัย
52. Simaroubaceae พว 2 ชนิด	ทำายายม่อม	<i>Brucea javanica</i> (L.) Merr.	S/ST
	หนามคนทา	<i>Harrisonia perforata</i> (Blanco) Merr.	ScanS
53. Symplocaceae พว 1 ชนิด	เหมือดหอม	<i>Symplocos racemosa</i> Roxb.	S/ST
54. Thymelaeaceae พว 1 ชนิด	ปอเต่าไห้	<i>Enkleia malaccensis</i> Griff.	ScanS
56. Vitaceae พว 2 ชนิด	กะตังใบ	<i>Leea indica</i> (Burm.f.) Merr.	S/ST
	องุ่นป่า	<i>Tetrastigma mutabile</i> Planch.	C
57. Zingiberaceae พว 3 ชนิด เช่น	ข่าลิง	<i>Globba obscura</i> K. Larsen	H
	กระเทือ	<i>Zingiber zerumbet</i> Roscoe ex Sm. subsp. <i>zerumbet</i>	H

หมายเหตุ : C(ไม้เลื้อย), H(ไม้ล้มลุก), HC (ไม้เถาล้มลุก), InH (พืชกินแมลงล้มลุก), PaH(พืชเบียนล้มลุก), S(ไม้พุ่ม),ScanS(ไม้พุ่มรอเลื้อย), ST (ไม้ต้นขนาดเล็ก), T (ไม้ต้น), US(ไม้พุ่มขนาดเล็ก)

เอกสารอ้างอิง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพรรณพืช. 2553.

ข้อมูลสถิติอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.

วัชชัย สันติสุข. 2549. วัชชัย สันติสุข. 2549. ป่าของประเทศไทย. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, อรุณการพิมพ์.

พัชราภรณ์ แสงโยจารย, กิตติ มุลาสินน์, ธนพล สีนตะละ, อภิญา ศาลาแก้ว และนิภาพร อามัสสา. 2556. ความหลากหลายชนิดและสรรพคุณทางยาของพืชสมุนไพรในพื้นที่ป่าวัดนิมิตมงคลอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. เอกสารการประชุมวิชาการชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ครั้งที่ 6 “ทรัพยากรไทย: นำสิ่งดีงามสู่

ตาโลก”, 21-23 ธันวาคม 2556, เขื่อนศรีนครินทร์ อ.ศรีสวัสดิ์ จ. กาญจนบุรี.

พืชถิ่นเดียวและพืชหายากของประเทศไทย. สืบค้นจาก www.rspg.or.th/plants_dat. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2558

ราชบัณฑิตยสถาน. 2538. อนุกรมวิธานพืชอักษร ก. กรุงเทพมหานคร, เพื่อนพิมพ์จำกัด.

สำนักหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพรรณพืช. 2557. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย เต็มสมิตินันท์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2557.

กรุงเทพมหานคร, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช.

ภาพที่ 2 สภาพป่าภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาฯ จ. สุรินทร์

ภาพที่ 3 สภาพป่าชุมชนตำบลท่าสว่าง

ภาพที่ 4 โปรงกั่ว *Dasydaschalon lomentaceum* Finet & Gagnep.

ภาพที่ 5 นมแมวป่า *Ellipeiopsis cherreensis* (Pierre ex Finet & Gagnep.) R. F. Fr.

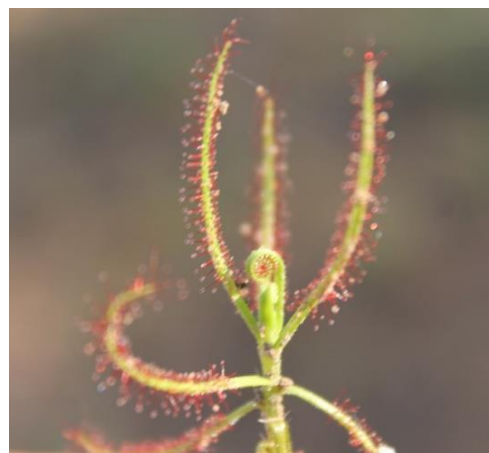
ภาพที่ 6 ชนนไชย *Buchaniamiamensis* Miq.

ภาพที่ 7 ดอกตึง *Gloriosa superba* L.

ภาพที่ 8 จอกบัว *Drosera burmannii* Vahl

ภาพที่ 9 หลุ่ำน้าค้ำ *Drosera indica* L.

ภาพที่ 10 กระดุมดอกขาว *Eriocaulon heterolepis* Steud.

ภาพที่ 11 กระพี้จั่น *Millettia brandisiana* Kurz

ภาพที่ 12 เถาพันซ้าย *Spatholobus parviflorus* (Roxb) Kuntze

ภาพที่ 13 ดอกดินแดง *Aeginetia indica* L.